

Kabaal

Kabaal

Dirk Uiterwaal

Door: D.T. Uiterwaal
Publicatie: 12-10-2025
ISBN: 9789465202310
Omslag: Egon Schiele
© Dirk Thorold Uiterwaal

‘Want jongens...?’, buldert Mam vanaf de bedbank — ze zit midden in haar verhaal — ‘...Laat me jullie één ding vertellen. *Lef!* Het hele leven. *Lef!* Doen!’, wendt zich dan tot Pip, ‘Doe maar streepje zetten, lieverd’.

Pip trekt een potloodstreepje boven zijn eigen hoofd.

‘Zij is echt gemeen...’, kakelt Pop tegen de tv.

‘Wat zeg je lieverd.’

‘Shirley.’

‘Gewoon doen!’, vervolgt Mam haar relaas, ‘Gewoon, húp, dat bed uit, en ervoor gaan! En geen smoesjes! Voor jezelf staan, en je dromen najagen! Een plan maken, en je door niemand van de wijs laten brengen! Echt hoor!’

In het midden van de woonkamer, ingepakt in een grote stapel fleecedekens, ligt Mam. Met haar hoofd en haar twee vrije armen komt ze uit de dekentjesvulkaan getorend.

Uit de voet van de berg steekt een tot aan de lila gelakte teennagels toe, ingezwachteld been.

Tegen de bank leunen twee krukken van aluminium en grijze kunststof.

Haar Pip, haar oudste, staat naast de bedbank tegen de muur.

Pop kijkt luidruchtige reality tv, liggend op haar buik op het tapijt. Haar voetjes zwaaien speels heen en weer in de lucht. Haar doezelige blonde hoofdje bungelt op haar vuistjes. Ze draagt plastic elfenvleugeltjes en een synthetische roze tutu.

‘Ik heb honger’, mokt ze, ogen op het scherm.

‘We gaan zo eten.’

‘Ik wil iets lekkers.’

‘Ongezonds bedoel je.’

‘Iets lekkers.’

‘Dan haal je dat maar van je eigen geld. Prinsessenkind.’

‘Maar ik heb geen eigen geld.’

‘Daarom!’

De wand achter de bedbank is over de hele hoogte en breedte volgeprikt met polaroidfoto’s: Pop en Pip als *indiaantjes* (Pip met hoofdtooi, Pop met twee veren die uit d’r knot omhoogsteken), Pop en Pip als *bijtjes* (‘hommeltjes’, volgens Pop, want die zijn ‘wijzer’, ofwel

met zwart-geel-gestreepte bijenpakjes en gele schmink), Pop en Pip als *prins en prinses* (uit karton geknipte, goudgeverfde kroontjes), Pop en Pip als *clowntjes* (Pip met een knalrode krullenpruik en gekke, witgeschminkte tronie, Pop met clownsneusje) — en ga zo maar door.

Behalve de vele verkleedfoto's van Pip en Pop is de wand zo mogelijk zelfs nog drukker bevolkt door foto's van Mam van toen ze nog jong en nog slank was.

'Mam...', probeert Pip — die nog steeds stijf tegen de wand staat — schor aandacht voor iets te vragen.

Maar Mam was nog niet klaar met Pop.

'Zolang je geen eigen geld hebt moet je niet zeuren.'

'Mam, we. Mam.', probeert hij nog eens.

'Je kunt je hele leven zeuren en nog verandert er niks. Je kunt trouwens ook je hele leven *niet* zeuren en ook dan verandert er niks. Ach, kind: *zeur een end weg*.'

'Mam. We gaan met de klas op schoolreis.'

'Leuk. Wat is er?'

'Nou... Dat... We moeten contributie betalen.'

Pips stem slaat over bij 'contributie'.

'Contributie? Kan de school dat niet betalen dan? Waar gaat al dat schoolgeld dan heen wat ik ze elk jaar betaal? Hoeveel is het?'

'No freaking way!,' blèrt Pop tegen de tv.

'Honderdvijftig', mompelt Pip half onverstaanbaar en hees, waarop Mam direct ontploft...

'Ja hállo! Nee mooi niet hoor, nee, mooi niet, daar trappen we natuurlijk móói niet in. Honderdvijftig euro, kom nou. Honderdvijftig... Denken zeker dat ik malle eppie ben of zo.'

'Like, totally...,' brabbelt Pop de tv na.

'Maar iedereen gaat...,' protesteert Pip.

'Als iedereen van de brug springt ga jij toch niet ook van de brug afspringen? Als iedereen schoensmeer in zijn haar smeert, doe jij dat toch ook niet?'

'Maar het is verplicht.'

'Ja, verplicht, natuurlijk, alles is verplicht als je hon-der-den euro's aan ze moet betalen.'

'Maar ik mag nooit mee met iets.'

'Hoezo nooit... Ik ben dag in dag uit bezig met jou! Dacht je dat ik vroeger alles mocht? Dat alles altijd maar kon, toen ik zo oud was als jij? Mijn moeder lag de hele dag op bed te snikken en als ik naar

vriendinnetjes wilde begon ze te balken dat ze dan maar liever dood wou. Ik heb mijn hele jeugd voor haar opgeofferd dus kom nou niet aanzetten met *ik mag nooit iets...* en zet die teevee eens zachter! Godsamme!’

‘Ik kijk The Lifestyle!’

‘Kijk maar wat anders!’

‘Maar het is finale!’

‘Dan kijk je het morgen terug!’

‘Kan niet! Is de herhaling!’

‘Jammer dan!’

‘Maar het is finale! Shirley gaat vreemd met Jason!’

‘Die gaat vreemd met die, die gaat vreemd met die, en dan gaat die dood en dan blijft die achter en komt het allemaal he-le-maal niet goed! Net het echte leven!’

‘Mam? Vind jij Shirley knap?’

‘Shirley? Wie is Shirley nou weer lieverd...’

‘Zij-hijjj. Met de diadee-heeeeem.’

‘Ach lieverd dat is toch allemaal hartstikke nep. Televisie. Kijk, als ik Shirley was, en een styliste had, en een personal trainer had en weet ik veel wat allemaal nog meer... Ja, zo kan ik het ook wel! Mooi zijn! Je moet je niet gek laten maken door die onzin.’

‘Ik vind haar wél knap.’

‘Maar Mam...’, verkleven de woorden achter Pips huig.

‘Het ene moment ben je nog eind twintig, en ineens...! Oh Mamma heeft alles geprobeerd hoor... maar wat ze ook deed! “Muur!” Alsof het Universum wou zeggen, “Joehoeel!” “je kúnt geen stappen overslaan!” Oh Mamma had in die tijd hele andere wensen... oh ja hoor... een carrière... een koopwoning... een soort... onaantastbaar... heid... Dom! Domdomdom! Waarom was Mamma toch zo bezig met ---de *buitenwereld!* Terwijl... het zit allemaal *vanbinnen!* Alles wat je nodig hebt... het zit hier! In de woorden van de Heler: “Er bestaat alleen maar Zelfliefde.” Dat te ontdekken, dat is het Wonder! Het is precies zoals Hij het zegt! “Heb je ooit spijt gehad van aan jezelf denken?” Nee! “Maar van niet aan jezelf denken...?” Had Mamma het Wonder maar eerder ontdekt, maar ja dat is niet aan ons, niet aan ons... “Oké, Universum, ik accepteer!”, en de rust, lieverds, die je dan krijgt... de rust...’

Een telefoonwekker gaat af. Een bijzonder irritante wekkertoon: *piep-piebebie-piep!---piep-piebebie-piep!---piep-piebebie-piep!---(enz.)*

‘Foo-!’, roept Pop, bijna zingend — een hoge en zuivere zangnoot. Haar vierkante oogjes ontroebelen en ontsluimeren.

‘Öh!-óóóh!’, Mam steekt haar vinger op. Met gespeelde verwondering, maar met een ongespeeld enthousiasme, spitst ze haar oren tot het ‘mysterieuze’ ge-

---piep-piebebie-piep!---piep-piebebie-piep!---piep-piebebie-piep!

‘Footoo-!’, Pops beentjes kwispelen razendsnel heen en weer tegen haar bips.

‘---IS--- het alweer zover!?’ Mam hijst zich in haar krukken, komt overeind.

‘Maar mam...’, mokt Pip binnensmonds.

---piep-piebebie-piep!---piep-piebebie-piep!--- ‘Fááwtááww!!!’, kraait Pop, loeihard.

Mam hinkt weg bij de bank, naar de Poppenhoek. Haalt een grotesk, dofzwart polaroidtoestel van de spijker aan de muur waaraan deze met zijn nekband hangt en hangt deze om haar hals.

‘FOTOSHOOT!’, verkondigt Pop, terwijl ze opspringt en in één sierlijke beweging haar gekantelde hoofdje ‘presenteert’ op een ‘bedje’ van retorische, schuine handjes. Dan stuitert ze giechelend die kant op.

‘Kom je?’, vraagt Mam, en drukt de wekker uit.

Pip staat nog steeds alleen achter de bank, onder zijn streepje bij de muur en kijkt met een boze frons naar de vloer.

Pop stuitert driehoekjes tussen de verkleedkist en de andere attributen in de Poppenhoek:

‘...Fotoshoot! Fotoshoot! Fotoshoot!...’

‘Kom je?’, vraagt Mam, met de meest zachte, lichtgevooisde moederstem in haar repertoire, uitgestoken hand...

Pip bezwijkt onder het gewicht van Mams afwachtende stilte en sjokt sloffend het stoffige tapijt dat de Poppenhoek markeert op.

Pop opent de houten kist, de verkleedkist (de andere kist in de kamer, de *rietgevlochten* kist, is de *dekentjes*kist). Pop begint er kostuums en attributen uit te hopen: een zelfgemaakt spookdoek met uitgeknipte ogen, een plastic piratenhaak met handvat, een schuimrubberen clownsneusje...

‘Niet zo’n bende maken!’, ‘Mag Mamma dat straks zeker weer allemaal opruimen!’, buldert Mam, terwijl ze de plastic verpakking opentrekt van het eerste van twee nog ongeopende kostuumpjes.

‘Mam heeft iets nie-hieuws...!’, ze schudt het kostuumpje uit en houdt het Pip en Pop voor. Het is een beren-onesie. Met berenoortjes op de capuchons en een wollig knopstaartje.

‘Leuk hè!?’ kraait Mam, iets te schel en iets te luid, terwijl ze ook Pips kostuum uit het plastic trekt en het hem aanreikt, waarbij haar stem klinkt als het klokken van een kalkoen, of alsof ze een *gran padano*-rasp heeft ingeslikt.

‘Teddies!’, Pop springt een pirouette, landt op haar voetjes met een grote melktandengrijns.

‘Trek maar aan!’

Ze doet het meteen. Pip staart boos voor zich uit met de beren-onesie in zijn hand. Mocht:

‘Waarom mogen wij nou nooit...’

‘Nooit wat?!’, kapt Mam hem af.

‘Gewoon...’

‘Gewoon is geen reden...!’

‘...als je vahnnn duhh trap afvallllllt...’, vult Pop haar aan, terwijl ze onhandig wankelend in de opengeritste buik van haar beren-onesie probeert te stappen.

‘Ben je snel beneden!’, kopt Mam hem in.

‘Spat je uit mekaar als een rijpe meloen!’, ‘Gehaktexplosie!’, verbeeldt Pop uitbundig terwijl ze het geluid van een darmen-en-gehaktfontijn nadoet, o.i.d.

‘Nou, gadsie!’, ‘Viespeuk!’

‘Hihihiii!’

Mam pakt een zwarte lipstick uit de grimedooos.

‘Snoet!’

Pop, die haar beren-onesie inmiddels aanheeft en wiens poppige snoetje uit de bruinpluchen capuchon pruilt, sluit haar ogen en presenteert een opgestoken kusmondje.

Mam krijgt rondjes met de punt van de zwarte lipstick op het puntje van Pops wipneusje, waar Pop enorm van moet giechelen.

‘Gekkie...’

Dan tekent ze met de stick drie strepen op iedere wang, uitwaaierend naar buiten, als zwarte zonnestralen.

‘Beren hebben geen snorharen’, mokt Pip grimmig en binnensmonds.

‘Ajoh, zuurpruim...’, wuift Mam weg, en komt voor Pip staan.

‘Snoet!’, vervolgt ze met een onverstoord, kweik pragmatisme.

Maar Pip blijft met boze spleetogjes naar opzij-beneden kijken.

‘...maar waarom mogen wij nou nooit normale dingen!’

Mam klemt zijn samenplooierende snoet tussen de krachtige kaken van haar moedershand en begint zijn neus zwart te maken.

‘Normale dingen?!’, ‘Knéttergékke dingen bedoel je!’

‘Roarr’, Pop laat haar klauwen en scherpe voortanden zien, ‘ik ben een beer, raorrrr...’

‘Gewoon... buitenspelen... de gordijnen open...’, murmelt Pip, vervormd, door zijn plooiën door.

‘Buiten zijn hele enge mannen die je snoepjes willen geven en je mee willen lokken!’, betoogt Mam verhit, ‘Bovendien rijden ze als gékken hier! En je weet dondersgoed hoe erg Mamma hooikoorts... en dat Mamma héle erge migraines krijgt van teveel prikkels!’

‘Maar van de ramen altijd dicht krijg ik hoofdpijn...!’

‘Ja... ha-llo! Moet Mam dan maar stikken?! In haar eigen snot?!’

‘Poep of plas, spuug of snot? Netjes in de pot! Roarrrr...!!!’, gromt berin Pop gevaarlijk, terwijl ze *on all fours* achtjes om Mam en Pip heen kruipt. Soms met een afslag tussen Mams of Pips benen door.

‘Maar kan de verwarming dan niet omlaag...’

‘Mamma wordt hier een beetje moedeloos van, hoor... Hoe vaak—. Hier hebben we het *gisteren* nog over gehad! Dat is toch vanwege Mamma’s gezondheid? Je weet toch dat Mamma het altijd *ontzettend* koud heeft vanwege haar aandoening?’

‘Iedereen op school heeft een Blood Rangers-rugtas! Maar alleen ik niet want ik mag geen Blood Rangers-rugtas ik moet nog steeds naar school met mijn Doodles-rugtas!’

‘Maar die is toch zo ontzettend snoezig...’, snoest Mam, vertederd.

‘Ik wil niet snoezig zijn!’, schreeuwt Pip.

‘Mijn snoezige mannetje...’

‘Ik eet je op, roaawwwhrrr!’, en Pop zet haar nagels en tanden in zijn linkerjongsbeen.

Pip verzet zich tegen het geteken op zijn gezicht, probeert zijn gezicht vrij te wurmen.

‘Houd eens stil!’

Nu zit er een zwarte kronkelstreep op zijn gezicht.

‘Hèh...!’, ‘Nou zit er een enorme...’, ze haalt een versleten katoenen zakdoek uit haar broekzak, maakt de punt nat met spuug en probeert de streep te verwijderen.

‘Mam!!!’, wurmt Pip alle kanten op.

‘Heejoh! Stel je niet aan!’

Pop krijgt op een supersone frequentie.

‘Wat is er?’

Nogmaals, extreem penetrant.

‘Wat is er lief?’

‘Niks. Haha.’

‘Mallerd. Ik moet het nog zien gebeuren hoor... *Pop en Pip in de Grote Boze Buitenwereld...*’

‘Ik haat mijn Doodles-rugtas!’

‘Helemaal niet...’

‘Jawel!’, Pips snoet maakt zich met een ruk naar rechts los uit haar klauw.

Mam knielt voor Pip en legt haar hand op zijn schouder en kijkt hem met een zalvende indringendheid in de ogen.

‘Ik stel me voor dat ik in een héééle fijne zeepbubbel zit. Alles wat daarbinnen zit? Is van mij. Alles wat daarbuiten is? Is niet mijn verantwoordelijkheid! “Blijf van mijn Bubbel af, Buitenwereld! Met je gemene prikke-vingers!” Zie je hoe Mamma Zelfliefde toepast? Dat is dus niet door—’

‘Wél!’, schreeuwt Pip door haar heen, rood van woede en met veel worstelgeweld wurmt hij zich los van Mam en zijn beren-onesie uit, om te laten zien dat hij het meent:

‘Ik *haat* mijn stomme kinderachtige Doodlestas en ik *haat* deze stomme fotoshoots en ik *haat* dit stomme pak!’, op de uitsmijter van zijn relaas smijt hij de beren-onesie op de grond en stampst erop.

‘Ben je nou HELEMAAL!?', grijpt Mam hem pijnlijk bij zijn bovenarm, en grist de beren-onesie van de vloer, die ze hem dreigend voorhoudt.

‘Hup! Onmiddellijk! Aantrekken!’

‘Nee!’

‘Wil jij nog je verjaardag vieren?’

Pip kijkt haar woedend maar geschrokken aan.